शोकमनुप्रवृत्तः शोकः शोकानुशोकः सः परंपरायास्तृतीयार्थे षष्ठी ॥ परंपरयाविच्छेदेन हियतोमां हृदयं तदधिष्ठानमात्मानं मनश्च भिंदन्नेति प्राप्नोति ॥३॥ उक्तमेव विस्तरेणाह ॥ पूर्वमिति॥अभीप्सितानि चिकीर्षाविषयत्वंप्राप्तानि तत्र तेषांमध्ये केषांचित् विपाकःफलपरिपाकोयमद्यापतितः प्राप्तदुःखेन दुःखं दुःखपरंपरामित्यर्थः॥४॥ तामेवाह ॥ राज्येति एतानि प्रविचिंतितानि शोकवेगमिदानींतनमापूरयंति ॥ ५ ॥ वनमेत्य प्राप्य शरीरे क्लेशमनुभूयापि सीतासन्निधानात्सर्वं शांतं अद्य सीतावियोगात्सु

नमद्विधोदुष्कृतकर्मकारीमन्येद्वितीयोस्तिवसुंधरायां ॥ शोकानुशोकोहिपरंपरायामामेतिभिंदन्हृदयंमनश्च ॥ ३ ॥ पूर्वंमयानूनमभीप्सितानिपापानिकर्माण्यसकृत्कृतानि॥ तत्रायमद्यापतितोविपाकोदुःखेनदुःखंयदहंविशामि॥४॥ राज्यप्रणाशःस्वजनैर्वियोगःपितुर्विनाशोजननीवियोगः॥ सर्वाणिमेलक्ष्मणशोकवेगमापूरयंतिप्रविचिंतितानि॥ ५॥ सर्वंतुदुःखंममलक्ष्मणेदंशांतंशरीरेवनमेत्यक्लेशं॥ सीतावियोगात्पुनरभ्युदीर्णंकाष्ठैरिवाग्निःसहसोपदीप्तः ॥ ६॥ सानूनमार्याममराक्षसेनत्यभ्याहृताखंसमुपेत्यभीरुः॥ अप्यस्वरंसुस्वरविप्रलापाभयेनविक्रंदितवत्यभीक्ष्णं॥ ७॥ तौलोहितस्यप्रियदर्शनस्यसंदोचितावुत्तमचंदनस्य॥ वृत्तौस्तनौशोणितपंकदिग्धौनूनंप्रियायाममनाभिपातः॥ ८॥ तत्श्लक्ष्णसुव्यक्तमृदुप्रलापंतस्यामुखंकुंचितकेशभारं ॥ रक्षोवशंनूनमुपागतायानभ्राजतेराहुमुखेयथेंदुः॥ ९॥ तांहारपाशस्यसदोचितांतांग्रीवांप्रियायाममसुव्रतायाः॥ रक्षांसिनूनंपरिपीतवंतिशून्येहिभित्वारुधिराशनानि॥ १० ॥ नरुदीर्णं वृद्धिप्राप्तं प्रियावियोगएव दुःसहइतिभावः ॥६ ॥ सा राक्षसेन नूनमभ्याहृता ॥ तदा खमाकाशं समुपेत्य प्राप्य अस्वरं विस्वरं विक्रंदितवती अपि संभाव्यतएवमित्यन्वयः ॥ ७ ॥ लोहितस्य चंदनस्य हरिचंदनस्य ॥ लोहितंहरिचंदनमितिशोकात् ॥ शोणितपंकदिग्धौ भक्षणाय राक्षसैर्विशसनादितिभावः ॥ मम नाभिपातः ॥ एवमपि मम शरीरस्याभिपातो नजायतइत्यर्थः ॥ ८ ॥ ९ ॥ हारपाशोहाररूपामाला तस्याउचितांतां उचितोंतः प्रांतभागोयस्यास्तां तां कंबुतुल्यां ग्रीवामित्यर्थः ॥ परिपीतवंतीतिपाठे रुधिरमितिशेषः ॥ भविष्यंतिजातानीतिवा शून्ये विजने ॥ १० ॥